

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ТЕСТ ПО *БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА* ЗА V КЛАС

№ в клас

трите имена

М Ж

Б

Т

Р

Д

пол

(език, на който най-често се говори в семейството)

1. Как са свързани изреченията в текста?

През почивните дни е задължително да има активен отдих, а не излежаване пред телевизора. Тогава детето ще се чувства здраво, в добро настроение и с желание да играе и да общува както със своите връстници, така и с по-големите.

- а) чрез повторение
- б) чрез местоимение
- в) чрез наречие
- г) чрез съюз

2. Кое изречение е просто по състав?

- а) Никога не съм се замислял колко усилия са необходими за опазване на природата.
- б) Лили разбра, че няма да ѝ е лесно да се сприятели с новите си съученици.
- в) Стана от стола, бавно облече палтото си и излезе спокойно от стаята.
- г) Дълго време продължавах да гледам след изчезналата в далечината кола.

3. Коя част на изречението е изпусната?

Чаят беше изстинал, затова ... стопих отново.

- а) подлогът
- б) приложението
- в) обстоятелственото пояснение
- г) допълнението

4. В кое изречение има еднородни допълнения?

- а) В работата по проекта участват ученици, учители и родители.
- б) В магазина за животни харесах кученцата, котките и папагалите.
- в) Родителите ми ме изслушаха, успокоиха и посъветваха.
- г) Доволни, радостни и щастливи деца излязоха от стаята.

5. В кое изречение има антоними?

- а) Ситият на гладния вяра не хваща.
- б) Живеят като кучето и котката.
- в) Сговорна дружина планина повдига.
- г) Зиме не се гледа коя дреха е по-хубава, а коя е по-топла.

6. В кой ред прилагателното име е написано правилно?

- а) свършени предмети
- б) рождени дни
- в) свещени места
- г) постоянни изложби

7. В кой ред думите са написани правилно?

- а) безсърдечен, безславен
- б) изследвам, изскрен
- в) подтъвам, подтичвам
- г) отбор, одговор

8. Каква част на речта е подчертаната дума в изречението?

През лятото петима приятели бяхме на лагер в Рила.

- а) бройно числително име
- б) редно числително име
- в) качествено прилагателно име
- г) относително прилагателно име

9. В кое изречение НЕ е допусната грешка?

- а) Чий са тези книги?
- б) На кой се обаждаш?
- в) На кому е нужно всичко това?
- г) На кого ще връчат наградата?

10. В кое изречение подчертаната дума е предлог?

- а) Бързата работа е срам за майстора.
- б) Това момче говори неразбрано.
- в) Биатлонистът спечели с точната си стрелба.
- г) Много ловко се преметна през оградата.

11. В кое време са глаголните форми в изречението?

Под леката завивка на синкавия дим събуждаше се вече малкото село, оживяваше и шумеше, сякаш кошер работни пчели.

- а) сегашно време
- б) минало свършено време
- в) минало несвършено време
- г) бъдеще време

12. В кой ред думите са написани правилно?

- а) засмяна – засмяни
- б) тояга – тояги
- в) вярна – вярни
- г) видял – видяли

13. Кое е последното и най-висше творение на християнския Бог?

- а) създаването на светлината
- б) разделянето на водата от сушата
- в) създаването на човека
- г) даването на имена на животните

14. Кое изречение е начало на народна приказка?

- а) „Много, много отдавна не е имало нищо, само тъмнина.”
- б) „В началото Бог създаде Небето и Земята.”
- в) „Имало едно време една стара, много стара жена.”
- г) „Над света се възцарил Уран и се оженил за Гея.”

15. Какви качества притежава фолклорният герой Хитър Петър?

- а) съобразителност и остроумие
- б) хитрост и страхливост
- в) скъперничество и мързел
- г) пестеливост и лекомислие

16. В кой ред има сравнение?

- а) „Като скочил Коня Шарколия, литнал високо и далеко.”
- б) „Като замахнал със сабята, наведнъж арапите паднали.”
- в) „Очите й светели лъчисто като звездите на небето.”
- г) „Тя го погледнала и като че ли искала да му каже нещо.”

17. За кой от празниците подхожда поговорката „Ако има грешка, има и прошка”?

- а) Сирни заговезни
- б) Великден
- в) Гергьовден
- г) Димитровден

18. За кой приказан герой е вярно твърдението, че „доброто сърце не познава гордостта”?

- а) маркиз Дьо Карабас
- б) грозното патенце
- в) Хитър Петър
- г) мащехата на златното момиче

ПЧЕЛИ И СЪРШЕЛИ
ЛАФОНТЕН
Подробен преразказ

Стършелите откриха в един храст няколко пити хубав мед.

- Ех, че сладко и вкусно нещо! – каза с възторг един от тях, като си смучеше крачето, което беше потопил в меда. – Хайде, братчета, да си присвоим тази вкусна храна! А ако дойде някой да си я иска, ще кажем, че е наша.

От небето се спусна гъст златист облак пчели, които се връщаха в къщичките си, след като бяха кацали върху стотици цветя.

- Махайте се веднага от нашите пити! – извика разгневена пчелата майка, когато забеляза натрапниците.

- И дума да не става! – отвърнаха стършелите. – Питите са наши.

Тогавя всички отидоха при осата, която минаваше в околностите за строг и справедлив съдия.

Като чу как стоят работите, осата погледна най-напред към пчелите, а след това към стършелите. На кого да даде правото? Самият съдия беше видял малко преди това тъмnozлатисти насекоми да се въртят с глухо бръмчене около кошера, но как да установи дали това са били пчелите, или стършелите? Толкова много си приличат!

- Да направим така! – каза една разумна пчела на стършелите. – Да се заловим за работа тук, пред осата. А тя ще прецени по резултата от труда ни кой е изработил меда.

- О, не! – извикаха високо стършелите. – Ние искаме да се вярва на думата ни! Ние сме почтени!

Осата се усмихна и каза:

- Трябва да се вярва на делата, а не на думите. Медът принадлежи на пчелите.

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА V клас**Ключ с верните отговори на теста**

въпрос	отговор
1	В
2	Г
3	Г
4	Б
5	А
6	Г
7	А
8	А
9	Г
10	Г
11	В
12	Б
13	В
14	В
15	А
16	В
17	А
18	Б

**НАСОКИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДРОБЕН ПРЕРАЗКАЗ
V КЛАС, ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ
ЮНИ 2010 Г.**

№	Критерии	Точки
1.	Достоверно и цялостно пресъздаване на съдържанието на текста, като не се пропускат смислови компоненти или се добавят измислени сюжетни или извънсюжетни елементи	2
2.	Последователно преобразуване на пряката реч в непряка	1
3.	Последователна употреба на подходящо глаголно време	1
4.	Спазване на граматичната, на правописната и на пунктуационната норма	2
5.	Графично оформление на ученическия текст	1
	Общо:	7 ТОЧКИ